

SAUE KOOL

Tööpetus LÕK

A series of white lines on a blue background, including a straight line, a curved line, and a polygonal shape, creating an abstract geometric design.

SISUKORD

1 Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine.....	3
2 Õpetuse eesmärgid	4
3 Õppetegevuse kirjeldus arenguperioodide kaupa	5
3.1 Õppetegevus 1.–2. klassis.....	5
3.2 Õppetegevus 3.–5. klassis.....	5
3.3 Õppetegevus 6.–7. klassis.....	6
3.4 Õppetegevus 8.–9. klassis.....	6
3.5 Õpitulemused I kooliastme lõpetajale	6
3.6 Õpitulemused II kooliastme lõpetamisel tehnoloogias	7
3.7 Õpitulemused II kooliastme lõpetamisel käsitöö ja kodundus:	7
3.8 Õpitulemused III kooliastme lõpetamisel tehnoloogiaõpetuses	8
3.9 Õpitulemused III kooliastme lõpetamisel käsitöö ja kodundus:.....	8
4 Soovituslik tööprotsess ja hindamine.....	10
4.1 Töömeetodid	10
4.2 Hindamine	10

1 ÕPPETEGEVUSE KAVANDAMINE JA KORRALDAMINE

Tööõpetus kui õppeaine hõlmab kolme valdkonda:

- o tööõpetus (1.–4. klass),
- o käsitöö ja kodundus (5.–9. klass),
- o tehnoloogiaõpetus (5.–9. klass).

Käesolev dokument on Saue Kooli õppekava Lisa 7 (AINEVALDKOND „TEHNOLOOGIA“) lisa 1.

Dokumendis tuuakse välja, milliseid erisusi võrreldes Saue Kooli riiklikust õppekavast lähtuva õppekavaga tehakse. Aineõpetajad võtavad aluseks õppetöö planeerimisel Lisa 7 välja toodud tegevused ning praktilised tööd, kohandades õppesisu ja meetodeid lähtuvalt käesolevas dokumendis välja toodud erisustest.

Lihtsustatud õppe sihiseade lähtub põhikooli riikliku õppekava üldosa §-s 3 sätestatust, arvestades seejuures lihtsustatud õppel õpilaste individuaalseid hariduslikke erivajadusi.

Lihtsustatud õppe põhiülesanne on toetada ja suunata tõhustatud või erituge vajava õpilase arengut. Iga õpilase hariduslike erivajaduste ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele.

2 ÕPETUSE EESMÄRGID

Tööõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- o tunneb rõõmu ja rahulolu praktilise töö tegemisest ning selle tulemustest, väärtustab tööd ja töö tegijat;
- o väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri;
- o tunnetab oma loomingu- ja oskusi; kavandab ja teeb teoks oma ideed, hindab ja vajaduse korral korrigeerib valmistööd;
- o oskab kasutada suulisi ja kirjalikke tööjuhendeid, teksti ja lihtsaid tööjooniseid;
- o tunneb ja kasutab säästlikult erinevaid materjale, tunneb töövahendeid ja materjalide töötlemisviise, järgib tööprotsessis ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid;
- o hoiab puhtust ja korda ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- o teab tervisliku toitumise vajalikkust, lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest; käitub teadliku tarbijana;
- o töötab üksi ja koos teistega, väärtustab tööks vajalikke isiksuseomadusi ning mõistab, miks on erinevad oskused ja hoiakud igapäevaelus ning tulevases tööelus olulised.

3 ÕPPETEGEVUSE KIRJELDUS ARENGUPERIOODIDE KAUPA

Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl.

Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.

3.1 Õppetegevus 1.–2. klassis

1.–2. klassi õpilaste juhtivaks meeleks on tajutav. Tööõpetuse tundides õpitakse kõikide meeltega tajuma objekte ja kujutisi enda ümber, õpitakse eristama värvusi ja erinevaid materjale.

Käeliste tegevuste käigus areneb lapse tähelepanu, nägemis-, kompimis- ja ruumitaju ning mootorika. Kujundatakse vaatlemis-, võrdlemis-, järjestamis- ja rühmitamisoskust. Õpilaste mootorika arengut toetavad rebimise, lõikamise, liimimise, voolimise ja voltimise baasoskused, mida nad omandavad vastavalt oma võimetele.

Töö käigus õpitakse ka suulisi lühikorraldusi kuulama ja täitma ning küsimustele vastama.

Õppetegevuse käigus aktiveeritakse õpilaste kõnetegevust, arendades seeläbi nende suulist väljendusoskust. Õpilased täidavad ülesandeid valdavalt koostegutses eeskujul või näidise järgi, omandatud oskuste piires ka suulise korralduse järgi. Õppetegevuse käigus kujundatakse korraharjumusi ja tööoskusi.

Õpetaja suunamisel õpitakse tundma ja valima töövahendeid (sh digivahendeid) ning töövõtteid, õpitakse kasutama töövahendeid, arvestades õpitud ohutusreegleid. Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama ilu enda ümber.

3.2 Õppetegevus 3.–5. klassis

3.–5. klassis jätkub õpetaja osalus õpilaste tegevuses, õpiülesandeid sooritatakse suulise juhendamise, eeskujul ja näidise järgi.

Tähelepanu pööratakse lihtsate kirjalike töökorralduste mõistmisele ning nende täitmisele.

Õpetaja suunamisel rakendab õpilane omandatud õpioskusi, vajades seejuures pidevat meelde tuletamist ning kordamist.

Uued oskused kujundatakse ühistegutses õpetaja juhendamisel.

Järjepideva õpetuse tulemusena õpitakse oma tegevust kavandama ja kontrollima, omandatud õpioskusi iseseisvalt rakendama.

AINEVALDKOND „TÖÖPETUS“ LÕK

Õpitakse kirjeldama oma tööprotsessi, väärtustama oma ja kaaslaste töid, erinevaid lahendusi.

Õpetaja juhendamisel omandavad õpilased esmased digivahendite kasutamise oskused, õpivad kasutama võimalusel lihtsamaid robotikavahendeid.

3.3 Õppetegevus 6.–7. klassis

6.–7. klassi õpilased suudavad meelde jätta lihtsamad töövõtted ja nende kasutamise järjekorra, õpivad tööprotsessi kavandama.

Kujundatakse töö planeerimise ja tulemuste hindamise oskusi: õpilast suunatakse küsimuste abil kirjeldama, milline võiks olla planeeritava töö tulemus. Harjutatakse töö planeerimisel kirjalikke tööjuhendeid kasutama.

Tööde valmimisel suunatakse õpilasi oma tööd kommenteerima ja sellele hinnangut andma, näidist valmistööga võrdlema. Olulisel kohal on nii enda kui ka teiste töö väärtustamine.

Arendatakse suutlikkust teha kaaslastega koostööd ja raskuste ilmnemisel abi küsida.

Õppetegevuses kasutatakse erinevaid digivahendeid ja digikeskkondi, arvestades sealjuures ka autoriõigustega.

3.4 Õppetegevus 8.–9. klassis

Järjepidevalt süvendatakse oskust töötada nii iseseisvalt kui ka rühmas, rakendada eelmistel aastatel omandatud teadmisi ja oskusi, valida ja kasutada sobivaid töövahendeid ja -võtteid. Õpilasel süveneb oskus ise oma tööd kavandada, luua, viimistleda ning tulemust hinnata.

Kujunevad erinevad oskused: endale sobiva juhendmaterjali (kirjalikud juhendid, skeemid, joonised, käsiraamatud) valimine vastavalt omandatud oskustele.

Õpetaja juhendamisel õpitakse kasutama keerukamaid digitaalseid seadmeid (3D-printer, CNC-pink, tikkimismasin, jt) ja turvaliselt käituma nii digitaalsetes kui ka füüsilistes keskkondades. Tööõpetuse kaudu valmistub nooruk iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks.

Õpilasele tutvustatakse erinevaid ainevaldkonnaga seotud elukutseid, õpetatakse ette kujutama oma toimetulekut kodukoha tööturul.

3.5 Õpitulemused I kooliastme lõpetajale

- o meisterdab erinevatest materjalidest, valib õpetaja juhendamisel materjalide käsitlemiseks sobivaid töövahendeid, käsitseb tuttavaid töövahendeid õigesti ning ohutult;

AINEVALDKOND „TÖÖPETUS“ LÕK

- o otsib ja valib ühistegevuses ideid tööde valmistamiseks, märkab esemetel rahvuslikke elemente;
- o töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, mõistab ja täidab õpetaja juhendamisel ka lihtsaid kirjalikke tööjuhendeid;
- o kasutab mõõtmisel joonlauda ja mõõdulinti, märgib õpetaja juhendamisel joonlaua abil punkte ja tõmbab jooni erinevatele pindadele/materjalidele;
- o paneb niidi nõelasilmast läbi; teeb käsitsi lihtõmblust (traageldab); õmbleb riidele kahe auguga nõöbi;
- o heegeldab erineva jämedusega materjalist ketti; heegeldab alg- ja ahelsilmust;
- o kasutab materjale säästlikult, leiab õpetaja juhendamisel võimalusi materjalide korduskasutamiseks;
- o teab olulisemaid tähtpäevi, kaunistab juhendamisel tähtpäevadeks ruumi;
- o valmistab juhendamisel lihtsamaid toite (nt võileivad, küpsisetort), koostades eelnevalt ühistegevuses vajalike toiduainete ostunimekirja;
- o valib valmistatud toidu serveerimiseks sobivad lauanõud, katab ja koristab lauda;
- o kirjeldab ja analüüsib oma tööd õpetaja juhendamisel, sh kirjaliku kava järgi (võrdleb oma tööd näidisega; hindab tulemuse kasutamist ja esteetilisust).

3.6 Õpitulemused II kooliastme lõpetamisel tehnoloogias

- o kavandab ja valmistab juhendamisel lihtsamaid esemeid, kasutades õpitud töövõtteid ja töövahendeid ning järgides ohutusnõudeid;
- o tunneb ära ja oskab kasutada õpitud materjale;
- o oskab juhendamisel puhastada, hooldada ja viimistleda erinevast materjalist tooteid;
- o oskab juhendamisel kasutada lihtsamaid seadmeid;
- o teab ja järgib hügieeni, korra ja puhtuse nõudeid;
- o oskab eesmärgipäraselt kasutada lihtsamaid digivahendeid õpetaja juhendamisel

3.7 Õpitulemused II kooliastme lõpetamisel käsitöö ja kodundus:

- o kavandab ja valmistab juhendamisel lihtsamaid esemeid, kasutades õpitud töövõtteid ja töövahendeid ning järgides ohutusnõudeid;
- o tunneb ja oskab kasutada õpitud materjale;

AINEVALDKOND „TÖÖPETUS“ LÕK

- o teab tervisliku toitumise aluseid ja oskab koostada juhendamisel oma päevamenüüd;
- o teab Eesti riigi jaoks olulisi tähtpäevi ning oskab õpetaja suunamisel katta lauda ning serveerida lihtsamaid toite, lähtudes vastavast sündmusest;
- o oskab kasutada enamlevinud puhastusvahendeid vastavalt pakendil olevale juhisele;
- o oskab juhendamisel hooldada ja viimistleda erinevast materjalist tooteid;
- o oskab juhendamisel kasutada lihtsamaid seadmeid;
- o teab ja järgib hügieeni, korra ja puhtuse nõudeid;
- o oskab õpetaja juhendamisel eesmärgipäraselt kasutada lihtsamaid digivahendeid.

3.8 Õpitulemused III koolastme lõpetamisel tehnoloogiaõpetuses

9. klassi lõpetaja:

- o väärtustab isetegemist; planeerib oma tegevust ja kontrollib selle tulemust;
- o kasutab ja kombineerib traditsioonilisi ning nüüdisaegseid materjale, tööriistu ja tehnoloogilisi vahendeid turvaliselt ning otstarbekalt;
- o loeb tööjoonist õpitud teadmiste- oskuste ulatuses; valmistab lihtsamaid esemeid, kasutades erinevaid tehnikaid ja materjale (sh taaskasutus) õpetaja juhendamisel;
- o kasutab ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti;
- o loeb ja mõistab etiketil, skeemil, juhendil jne olevat teavet ja juhindub sellest; mõistab tingimärke ning oskab vajaduse korral leida veebist vajaminevat infot;
- o oskab juhendamisel taaskasutada erinevaid materjale;
- o jälgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.

3.9 Õpitulemused III koolastme lõpetamisel käsitöö ja kodundus:

9. klassi lõpetaja:

- o väärtustab isetegemist ja tervislikku eluviisi;
- o kasutab ja kombineerib traditsioonilisi ning nüüdisaegseid materjale, tööriistu ja tehnoloogilisi vahendeid turvaliselt ning otstarbekalt;
- o valmistab lihtsamaid esemeid, kasutades erinevaid tehnikaid ja materjale;
- o kasutab ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti;
- o loeb ja mõistab etiketil, skeemil, juhendil, retseptil jne olevat teavet ja juhindub sellest;

AINEVALDKOND „TÖÖPETUS“ LÕK

- o mõistab tingimärke ning oskab vajaduse korral leida veebist vajaminevat infot;
- o oskab juhendamisel taaskasutada erinevaid materjale;
- o jälgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.

4 SOOVITUSLIK TÖÖPROTSESS JA HINDAMINE

4.1 Töömeetodid

- Demonstratsioon: Õpetaja demonstreerib tööprotsessi ja annab juhiseid.
- Praktiline töö: Õpilased saavad omandada praktilisi oskusi ja kogemusi ise töötades.
- Töörühmades töötamine: Õpilased saavad arendada oma meeskonnatöö oskusi ja kogemusi.
- Esitlus: Õpilased saavad oma töid esitleda ja selgitada oma tööprotsessi.

4.2 Hindamine

Õpilaste töid hinnatakse õpitulemuste saavutamise alusel.

Hindamisel arvestatakse järgmiste aspektidega:

- korrektne ja esteetiline viimistlus;
- tööprotsessi planeerimine ja organiseerimine;
- tööohutusnõuete järgimine;
- töövahendite ja materjalide säästlik kasutamine;
- mõõtevahendite ja tööriistade korrektne kasutamine;
- esemete töötlemine ja ühendamine.